

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Fond 86

RÄGO, GERHARD-JOHANNES

Inventarinimistu

1909-1972

SISSEJUHATUS

Rägo, Gerhard-Johannes Augusti p. (5. dets. 1892-27. juuni 1968), matemaatik, Tartu ülikooli professor

Gerhard Rägo sündis Võrumaal Pindi mõisa viinavabriku valitseja pojana. Lõpetas Tartu Reaalkooli 1909 ja Tartu ülikooli 1913 cand. math. astmega. Täiendas end vahetult pärast ülikooli lõpetamist 1922. a. Göttingeni ülikoolis.

1914./15. õppeaastal töötas G. Rägo matemaatikaõpetajana Tartu Kommertsikoolis ja Žilova Tütarlaste Eragümnaasiumis. A. 1915-1920 töötas ta õppejõuna Novotšerkasski kõrgemates koolides, 1920. a. omistati talle seal professori kutse.

Tulnud 1920. a. Eestisse tagasi, määrati G. Rägo Tartu ülikooli matemaatika-loodusteaduskonna professoriks. Prof. Rägo töö ja tegevus Tartu ülikoolis kestis kuni surmani (1968), katkedes vaid saksa okupatsiooni ajal (1941-1944), mil ta töötas Tallinna Tehnikumis õpetajana. 1944-1958 oli G. Rägo TRÜ teoreetilise mehaanika kateedri juhataja ja 1958-1963 sama kateedri professor. Tartu ülikoolis töötades täitis G. Rägo ka mitmeid juhtivaid administratiivseid ülesandeid: matemaatika-loodusteaduskonna dekaan 1938-1941, rektori ja õppeprorektori abi 1941, haldusprorektor 1944-1946. G. Rägo organiseeris Tartu ülikooli Matemaatika-Mehaanika Instituudi (1920-1941) ja töötas ühtlasi instituudi juhatajana (1922-1941). G. Rägo oli ka õpetajakutset ettevalmistava Didaktilis-Metoodilise Seminari (1922-1940, allus haridusministeeriumile) abijuhataja ja juhataja (1926-1940).

Kohakaasluse alusel töötas G. Rägo 1951-1956 EPA kõrgema matemaatika kateedris juhataja-professorina. G. Rägo on töötanud ENSV TA Füüsika-Matemaatika Instituudi direktori asetäitjana ja matemaatika sektori juhatajana, olnud „Eesti Entsüklopeedia“ matemaatika osakonna toimetaja ning osa võtnud mitmete seltside ja komisjonide tööst.

G. Rägo peamiseks tööloiguks oli koolimatemaatika, selle õpetamise metoodika ja reformimise teed. Ta oli ülikoolis üheks tunnustatumaks lektoriks ning pistis silma matemaatikute kaadri kasvatamisel. G. Rägo on avaldanud rida matemaatika kooliõpikuid ja õpiku „Kõrgem matemaatika“ (3 tr.) kõrgkoolidele. Mitmeid olulisi töid jäid veel käsikirja.

Materjalid kogus ja andis TRÜ Teaduslikule Raamatukogule üle TRÜ matemaatika õpetamise kateedri dotsent Olaf Prinitis 1982. ja 1985. a. (tulme 1982:18, 1982:19, 1985:1, 1985:19). Käsikirjad töötati läbi 1986. a.

Täiendavalt saabus G. Rägo töömaterjale 2003. (tulme 2003:26) ja 2008. (tulme 2008:21) a.

SISUKORD

I Biograafilisi materjale	1
II Õppetöö Tartu ülikoolis ja Novotšerkasskis	3
III G. Rägo õpikute käsikirjad, arvamused nende kohta ja trükised	6
IV Teiste isikute materjale	8
VI Fotod	8
VII Juurdetulnud materjalid	9

I Biograafilisi materjale

- 1 Gerhard Rägo teenistuskäiku tõendavad dokumendid
[Eesti], 1920-1942
20 l.
Eesti ja vene keeles
- 2 Лекции, записанные студентом Тартуского университета
Герхардом Ряго
[Тарту], 1909-[1913]
185 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
Sisaldab: Теория определений ; Задача вариационного
исчисления ; Лекции проф. В. Г. Алексеева по теории инвариантов
- 3 Gerhard Rägo üleskirjutatud loengud enesetäiendamisel Göttingeni
ülikoolis
Göttingen, 1913
250 l.
Kirjutatud käsitsi
Saksa keeles
L. 113-172p G. Rägo numeratsioon: I-VIII, 1-56, 65-118
Sisaldab: Graphische Methoden der angewandten Mathematik /
Sanden von ; Variationsrechnung
- 4 Gerhard Rägo esinemisest Läti ülikoolis
[Läti], [1927]
2 l.
Ajalehelõigendid
Läti keeles
- 5 Kutsed Gerhard ja Natalie Rägole Stochkolmi III rahvusvahelisele
rakendusmehhaanika kongressi osavõtjate bankettidele
Stochkolm, 25. aug.-29. aug. 1930
21 l.
Trükised
Prantsuse keeles
- 6 N. Jaaksoni, T. Rootsmäe, A. Vaga juubeliõnnitlus Gerhard Rägole
60. sünnipäevaks
[Tartu], 5. dets. 1952
2 l.
Eesti keeles
Nahkkaaned

- 7 TRÜ matemaatika-loodusteaduskonna kollektiivi tervitus Gerhard Rägole 65. sünnipäevaks
[Tartu], 5. dets. 1957
2 l.
Eesti keeles
Nahkkaaned
- 8 TRÜ matemaatika-loodusteaduskonna kollektiivi tervitus Gerhard Rägole 65. sünnipäevaks
[Tartu], 5. dets. 1957
2 l.
Eesti keeles
Nahkkaaned
- 9 ENSV Loodusuurijate Seltsi aukiri Gerhard Rägole aktiivse tegevuse eest loodusteaduste valdkonnas
[Eesti], 26. mai 1960
1 l.
Eesti keeles
- 10 TRÜ matemaatika-loodusteaduskonna kollektiivi tervitus Gerhard Rägole 70. sünnipäevaks
[Tartu], 5. dets. 1962
2 l.
Eesti keeles
Nahkkaaned
- 11 Endiste õpilaste õnnitus Gerhard Rägole 70. sünnipäevaks
[Eesti], [dets. 1962]
3 l.
Eesti keeles
Nahkkaaned
L. 3: õnnitlejate nimekiri
- 12 Kutse Gerhard ja Natalie Rägole Paul Keresse 50. sünnipäeva tähistamisele 7. jaan. 1966 ; Õnnitlustelegrammi tekst Paul Keresele
[Eesti], 7. jaan. 1966
3 l.
Eesti keeles

- 13   1. Mitt, Anatoli, 1909-1980
             Kõne Gerhard Rägo matustel
             [Tartu], 30. juuni 1968
             Masinakirjas
2. Kutse Gerhard Rägo mälestusõhtule
             [Tartu], 16. nov. 1972
             Trükis
             8 l.
             Eesti keeles

II Õppetöö Tartu ülikoolis ja Novotšerkasskis

- 14   Rägo, Gerhard
             [Integraalarvutuse loengud Doni Polütehnilises Instituudis
             Novotšerkasskis]
             [Novotšerkassk], 1915-1920
             57 l.
             Litograafia
             Vene keeles
- 15   Rägo, Gerhard
             Valitud küsimusi rakendusmatemaatikast, arvu ajaloost,
             funktsionaalne mõtlemine jt. teemad : märkmed ja ülesanded loenguteks
             Tartu ülikooli matemaatikutele
             [Tartu],[1920-ndad-1930-ndad]
             I, 196 l.
             Kirjutatud käsitsi
             Eesti keeles
- 16   Rägo, Gerhard
             Matemaatika metoodika (kava) Tartu ülikooli matemaatikutele
             [Tartu], [1920-ndad-1930-ndad]
             67 l.
             Paljundus masinakirjast
             Eesti keeles
- 17   Rägo, Gerhard
             Mehhaanika : märkmed ja ülesanded loenguteks Tartu ülikooli
             matemaatikutele
             [Tartu], [1920-ndad-1930-ndad], 1940,1941
             392 l.
             Masinakirja- ja rotaatorpaljundused
             Eesti ja vene keeles

- 18   Rägo, Gerhard
         Variatsioonarvutus : loengud TRÜ matemaatikutele
         [Tartu], 1953
         III, 96 l.
         Masinakirjas
         Eesti keeles

- 19   Rägo, Gerhard
         Kõrgema matemaatika harjutustik : loengud TRÜ matemaatikutele.
         II, IV osa
         [Tartu], [195-?]
         I, 162 l.
         Masinakirjas
         Eesti keeles

- 20   Rägo, Gerhard
         Statistika : märkmed loenguteks TRÜ matemaatikutele
         [Tartu], [1950-ndad-1960-ndad]
         I, 73 l.
         Kirjutatud käsitsi, l. 12-73: pliiatsikiri
         Eesti keeles

- 21   Rägo, Gerhard
         Mehhaanika: lühendatud kursus : loengud Tartu ülikooli
         matemaatikutele 1921. a. I sem. / üles kirjutanud üliõpilane N. Tauk
         [Tartu], 1921
         IV, 130 l.
         Kirjutatud käsitsi
         Eesti keeles

- 22   Rägo, Gerhard
         Tõenäosusteooria : loengud Tartu ülikooli matemaatikutele 1921. a.
         II sem. / üles kirjutanud üliõpilane
         [Tartu], 15. sept. 1921-24. nov. 1921
         96 l.
         Kirjutatud käsitsi
         Eesti keeles

- 23   Rägo, Gerhard
         Kujutav geomeetria : loengud Tartu ülikooli matemaatikutele 1922. a.
         I sem. / üles kirjutanud üliõpilane A. Seitam
         [Tartu], 27. jaan. 1922-7. märts 1922
         46 l.
         Kirjutatud käsitsi
         Eesti keeles

- 24 Rägo, Gerhard
[Statistika] : loengud Tartu ülikooli matemaatikutele / üles kirjutanud
üliõpilane
[Tartu], [1920. a-te algus]
I, 60 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
Eksemplar defektne, lõpp puudub
- 25 Rägo, Gerhard
Rakendusmatemaatika statistilised meetodid : loengud Tartu ülikooli
matemaatikutele 1928. a. ja 1930. a. I sem. / üles kirjutanud üliõpilane Boris
Dikman
[Tartu], 1928, 1930
125 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- 26 Tartu Reaalkooli V kl. õpetaja Maasiku kõrgema analüüsi ja ENKS
Tütarlaste Gümnaasiumi III kl. õpetaja Nuut' i geomeetria tundide
kirjeldused : üliõpilase töö
[Tartu], 1924
19 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- XXX
- 27 Gerhard Rägo kiri Tartu ülikooli Valitsusele Matemaatika Instituudi
lugemistoa asutamise kohta ja lugemistoa kasutamise kord ning
Matemaatika ja Mehhaanika Instituudi kodukord
[Tartu], 1922-1933
6 l.
Paljundus ja masinakirjas
Eesti keeles
- 28 Gerhard Rägo ja üliõpilaste kirjavahetus matemaatika-
loodusteaduskonna rakendusmatemaatika praktikumile pääsemise ja
õppekorralduse parandamise küsimuses
[Tartu], 1926-1934
8 l.
Masinakirjas
Eesti keeles

- 29 Rägo, Gerhard
 Õppetöö juhend ja kava Tartu ülikooli matemaatika, füüsika ja mehhaanika üliõpilastele, hüdro mehhaanika kursuse kava 1935. a. sügissemestril
 [Tartu], [192-?]-1935
 7 l.
 Kirjutatud käsitsi
 Eesti keeles
- 30 Rägo, Gerhard
 Puudustest kõrgkooli õpptööst ja ettepanekud kõrghariduse reformimiseks
 [Tartu], 16. veebr. 1961
 10 l.
 Kirjutatud käsitsi
 Vene keeles

III G. Rāgo õpikute käsikirjad, arvamused nende kohta ja trükised

- 31 Ряго, Герхард
 Рабочая книга по математике : начала алгебры : курс IV и V класса начальной школы / Ряго, Герхард и Лейнэкс, Эдгарс
 Рига, 1931
 V, 130 l.
 Masinakirjas
 Vene keeles
- 32 Ряго, Герхард
 Рабочая книга по математике : начала алгебры : курс VI класса начальной школы / Ряго, Герхард и Лейнэкс, Эдгарс
 Рига, 1931
 III, 81 l.
 Masinakirjas
 Vene keeles
- 33 Gerhard Rāgo õpiku "Kõrgem matemaatika" (1. tr., Tartu, 1948) arutluskoosoleku protokoll, osavõtjate nimekiri ja J. Gabovitši arvamus õpiku kohta
 [Tartu], 7. apr. 1949, 9. juuni 1949
 28 l.
 Eesti keeles

- 34 Gerhard Rägo õpiku "Kõrgem matemaatika" (2. tr., Tallinn, 1952)
arutluskoosoleku protokoll ja üliõpilaste Lembit Rootsi ja Pilvi Sisbeki
arvamus õpiku kohta, G. Rägo kiri ja märkmed
[Tartu], 30. mai 1953, 5. veebr. 1954
45 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti ja vene keeles
- 35 Gerhard Rägo õpiku "Kõrgem matemaatika" I-II (Tallinn, 1962-1963)
kohta arvamus ja 3. trüki avaldamisega seotud retsensioonid, kirjavahetus
ja G. Rägo märkmed
[S.l.], [1962]-1963
28 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti ja vene keeles
L. 17-25: J. Depmani, G. Bergerti, L. Baroni jt. kirjad
- 36 Rägo, Gerhard
Kõrgem matemaatika. III : õpiku käsikiri
[Tartu], [1950-ndad-1960-ndad]
XIX, 683 l.
Masinakirjas käsikirjaliste parandustega, trükiselõikudega
Eesti keeles
- 37 Rägo, Gerhard
[Statistika õpik bioloogidele]
[Tartu], [1950-ndad]
195 l.
Masinakirjas käsikirjaliste parandustega
Eesti keeles
- 38 Rägo, Gerhard
Matemaatika õpetamise metoodika : õpiku käsikiri
[Tartu], 1959-1968
23, 1443 l.
Masinakirjas
Eesti keeles
- 39 Rägo, Gerhard
G. Rägo kiri Ülio Kaasikule G. Rägo "Analüütilise geomeetria"
käsikirja retsenseerimise küsimuses
[Tartu], 4. veebr. 1954
1 l.
Eesti keeles

- 40 Rägo, Gerhard
 G. Rägo matemaatika harjutusvihikud algkoolidele
 [Tartu], 1935
 2 trükist
 Eesti keeles
 Sisaldab: Matemaatika harjutusvihik keskkoolidele : harjutusi ja kontrolltöid oskusliku külje arendamiseks : III klassi kursus : (7. õppeaasta) ; Matemaatika harjutusvihik algkoolidele : harjutusi ja kontrolltöid oskusliku külje arendamiseks : VI klassi kursus
- 41 Rägo, Gerhard
 1. Matemaatikaõpetajaile / G. Rägo.
 2. Из истории и деятельности черырех замечательных математиков Тартуского университета : оттиск : Ученые записки ТГУ, 1955, 37 / Г. Ряго
 [Tartu], 12. jaan. 1935, 1955
 4 l., lk. 74-105
 Trükised
 Eesti ja vene keeles

IV Teiste isikute materjale

- 42 Matemaatika-alased käsitlused
 [С.-Петербург], 1913-1915
 Lk. 1-210, 2 l.
 Litograafia
 Vene keeles
 Sisaldab: Введение в анализ. Лекции. Часть I-II / Я. В. Успенский.; Примеры и задачи по прямолинейной тригонометрии. Лекции / В. И. Шифф. ; Введение в анализ. Программа
- 43 Anselm Feuerbach : acht farbige Gemälde
 Leipzig : Seemann, [19--?]
 [6] lk. : ill. + [8] eraldi l. ill.
 Trükis
 Saksa keeles
 Mapi kaanel G. Rägo pühendus öle

VI Fotod

- 44 Portereefotod Gerhard Rägost
 [Tartu], [1950-ndad-1960-ndad]
 2 fotot

- 45 Gerhard Rägo Läti ülikoolis toimunud nõupidamisel
koolimatemaatika küsimustes ; Fotod Stockholmi III rahvusvahelisest
rakendusmehhaanika kongressist ja banketist osavõtjatest
Riia ; Stockholm, 1927, 25.-29. aug. 1930
2 fotot
- 46 Gerhard Rägo Tartu ülikooli matemaatika-loodusteaduskonna ja
matemaatika instituudi õppejõudude ning didaktilis-metoodilisest seminarist
osavõtjatega grupifotodel
[Tartu], [1920-ndad-1930-ndad]
7 fotot
- 47 Gerhard Rägo matemaatikaõpetajatele korraldatud kursustest ja
päevadest osavõtjatega
[Eesti], [1920-ndad-1930-ndad]
3 fotot

VII Juurdetulnud materjalid

- 48 Rägo hariduskäiguga seotud materjalid : originaalid ja koopiad
[Tartu], 1913 (koopia 1941)-1919
4 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Vene keeles
- 49 G. Rägo teadustööde nimestikud
[Tartu], 1954, 1968
7 l.
Masinakirjas
Eesti ja vene keeles
- 50 Rägo, Gerhard
Kõrgema matemaatika harjutustik. Teine osa, Koordinaatide mõiste
meetrilised põhiülesanded
[Tartu], [196-?]
160 l.
Masinakirjas
Eesti keeles

- 51 Rägo, Gerhard
[Ülevaade Tartu Ülikooli Matemaatika- ja Mehaanika Instituudi moodustamisest ja tegevusest : ettekanne uutesse ruumidesse kolimise puhul]
[Tartu],[u.1929]
33 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- 52 Tartu Ülikooli matemaatika ja mehaanika laboratooriumide kodukorrad, juhatuskirjad ja määrused töö korraldamiseks, ruumide jaotus jm.
[Tartu], 1922-1948
20 l.
Masina- ja käsikirjas
Eesti keeles
- 53 Tartu Ülikooli Pedagoogilise Instituudi raamatukogu, Mehaanika raamatukogu, Matemaatika- ja Mehaanika Instituudi lugemistoa kasutamiskorrad, üleantava kirjanduse aktid jm. kirjanduse komplekteerimisega seotu
[Tartu], 1933-1953
55 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti keeles
- 54 Tartu Ülikooli didaktilis-metoodilise seminari materjalid : seletuskirjad matemaatika õpetamise metoodika kohta, matemaatika metoodika seminari teemad, metoodilised juhendid, kirjavahetus, Eesti koolide matemaatika õpetajate nimestik jm.
[Tartu], 1936-1940
69 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti keeles
- 55 Matemaatika Õpetamise Komisjoni tegevuse materjalid : juhtmõtted algkooli matemaatika õppekava kokkuseadmisel, kirjad, ettepanekud, matemaatika õpiku koostamise alused, nõuded ja töökavad
[Tartu], 1936-1940
52 l.
Masina- ja käsikirjas
Eesti keeles

- 56 Kõrgema matemaatika teaduslik- metoodilise õpetamise printsiipidest Tartu Ülikooli mittematemaatiliste teaduskondade üliõpilastele : G. Rägo jt. temaatilised käsitlused, kirjad, õppeprogrammid jm õppetööga seotu
[Tartu], 1944-1955
118 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti ja vene keeles
Kausta kokku pannud G. Rägo, tema järjestus säilitatud
L.1: Kausta sisuülevaade; l. 2-5: E. Kõva kiri G. Rägole. 18.okt.1952. Avinurme; l. 39-57: G. Rägo ettekanne ja teesid: " Mittematemaatikuile määratud kõrgema matemaatika kursuse õpetamise põhiküsimusi"; l. 93: Ülo Lepiku märkmed teeside kohta
- 57 Alma Ruubeli töökava magistrieksamiks, G. Rägo retsensioon
A. Ruubeli magistritööle; Günther Feldmanni töökava magistrieksamiks
[Tartu], [1932], 1936
4 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti keeles
- 58 Rägo, Gerhard
Kateedrijuhatajana tehtud märkmed TÜ matemaatikaosakonna õppejõudude loengute kohta
[Tartu], 1954-1956
89 l.
Kirjutatud käsitsi, tint ja pliiats
Eesti keeles
- 59 Fotode negatiivid : G. Rägo, tema kolleegid, Tartu Õpetajate Seminar, matemaatikute kokkutulekud, hooned jm. G. Rägo koostatud negatiivide sahteldatud album
[Tartu], [1960. a-d]
117 negatiivi
- 60 Ряго, Герхард
Теория удара : konspekt loenguteks Tartu ülikoolis
[Tartu], [195-?]
104 l.
Kirjutatud käsitsi, pliiatsikiri
Vene keeles

- 61 Rägo, Gerhard
Tugevusõpetus : konspekt loenguteks Tartu ülikoolis
[Tartu], 1953/1954 õ.a.
175 l.
Käsi- ja masinakirjas
Eesti keeles
- 62 Rägo, Gerhard
Teoreetiline mehhaanika : konspekt loenguteks Tartu ülikoolis
[Tartu], [196-?]
140 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- 63 Teoreetilise mehhaanika ja tugevusõpetuse harjutused / koostanud
G. Rägo õppetööks Tartu ülikoolis
[Tartu], 1930-1949
158 l.
Käsi- ja masinakirjas, käsi- ja masinakirja paljundused
Eesti keeles
- 64 Mehhaanika harjutused / koostanud G. Rägo õppetööks Tartu
ülikoolis
[Tartu], 1929-1951
147 l.
Käsi- ja masinakirjas, käsi- ja masinakirja paljundused
Eesti keeles
- 65 Newtoni seadused / G. Rägo märkmed ja väljakirjutused
[Tartu], [1930-ndad-1950-ndad]
66 l.
Kirjutatud käsitsi, tindi- ja pliiatsikiri
Eesti ja saksa keeles
- 66 Clausen, Charles, kunstnik
Gerhard Rägo siluettportree
Stockholm, 1930
1 trükipilt
Riho Nõmmikult 28.09. 2021

Sellesse inventaranimistusse on kantud 66 säilikut numbritega 1-66.
Fondi korraldas ja nimistu koostas raamatukoguhoidja Vaike Kurg.
Tartus, 20. veebr. 1987.

S. 48-59 juurde tulnud 8. sept. 2003 (tulme 2003:26), s. 60-65 - 2008 a.
(tulme 2008:21), s. 66 2021. a.